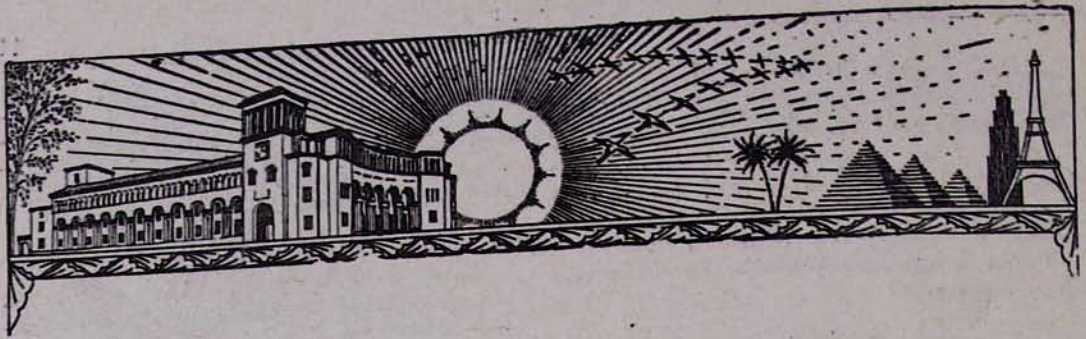

Ս Փ Յ Ո Ւ Ռ Ք Ո Ւ Մ

ՎԵՅՈՒՄՈՒ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ ՔԱՐՈՋԻ ԱՌԹԻՎ

Մեր հավատացյալ ժողովուրդին հոգեկան վայելքին համար հոս կղնենք հոգեշունչ քարոզը Նորին Ս. Օծուխյուն Տ. Տ. Վազգեն Ա շնորհազարդ Կաթողիկոսին Ամենայն Հայոց, զոր խոսած է ան Ամերիկյան ցամաքամասի ասպնջական ու ազնիվ երկիրներու մեջ ցրված իր հոտին հովվապետական շնորհաբեր այցելութենն դարձին, Ս. էջմիածնի Մայր Տաճարին մեջ, 9 հոկտեմբերի կիրակի օրը:

Քարոզին մեջ հայտնապես Վեհափառը կխոսի իր լավագույն տպավորություններու մասին, զորս ստացած է իր հայրենակարոտ պանդուխտ զավակներեն: Մխիթարված ու մխիթարած, քաջալերված ու քաջալերած է Ան միանգամայն, ու այժմ, լավատես և հուսալից, իր ակնարկը մարգարեական՝ սեւեռաբիր ապագային, կտեսնե հայությունը ամբողջ միացած իր Ս. Եկեղեցիին մեջ և Հայրենի սրբազան հողին վրա:

Հավատք, հույս կտոգորեն մեն մի բառը իր խոսքին: Սերը իր ժողովուրդին և անոր սրբազան ավանդներուն կխանդավառեն զինք իր գործին և իր սրբազան առաքելության մեջ: Կանչն է նորեն հայկական և անշահախնդիր, որ կպոռթկա իր տառապող հոգիին դարձին ուղեկորույս զավակներուն:

Ամեն բաժանում ազգային հավաքական մարմնեն՝ դատապարտելի է իր բնությամբ իսկ, որքան ալ արդարացի նկատվին շատ անգամ զայն զսպանակավորող դրդապատճառները: Մենք գիտենք, որ ազգի մը կյանքը կղեկավարվի աններույթ հոգեկան ուժերով, որոնք կգերազանցեն սահմանները տրամաբանության և օրենքներու:

Վտանգներու դեմ կենալու մեր ժողովուրդին իմաստությունը կուգա իր դարավոր

պատմության փորձառութենեն: Շատ բան զոհեցինք՝ հասկնալու համար միության և սիրո կյանքի բարերար ազդեցությունը մեր կյանքին հավերժացման տեսակետին: Գործենք այնպես, որ մեր աշխատանքները ամեն ուղղությամբ գան միևնույն նշանակետին վրա: Այդ նշանակետը մեր Հայրենիքն է, ուր պիտի իրականանան բոլոր արդար և ազնիվ երազները մեր ժողովուրդին: Հայրենիքի հողին վրա բարձրացած ամեն սրբություն, մանավանդ Ս. էջմիածինը իբրև կոթողացումը մեր հոգեկան տենչերուն և հավատքին, պետք է ըլլա գուրգուրանքի և սիրո առարկա ամեն մեկ հայու:

Անցյալին դեպի ապագա նետվող ժամանակի գետին վրա ոսկեկամուրջն է ան, մեր Ս. Եկեղեցին, որ անվտանգ պիտի առաջնորդե իր զավակները դեպի իրականացումը մեր իդեալներուն: Զխորտակենք անոր սյուները ներքին անշահ վեճերով: Պատասպարված է հայու հոգին անոր կամարներուն ներքև: Բերդն է ան, զոր բերդապահները պետք է պաշտպանեն ոգի ի բռին, միախորհուրդ, միակամ և միասիրտ, եթե կուզեն վերապրիլ աշխարհի շարիքեն: Անկե ներս տիրող անհամաձայնություն, որ կազն ու կոփվն է ընտանիքեն ներս, փլուզումը պիտի ըլլա մեր կյանքի շենքին, ինչպես մեր բոլոր երազներուն:

Մենք կհավատանք, որ ի վերջո պիտի լռեն անձնական, հատվածական աղմուկները կիրքերուն և մեր ժողովուրդը՝ իմաստնացած դարերու իր փորձություններեն, պիտի կարենա ստեղծել ներդաշնակ համանվազը հայության, սիրո, խաղաղության և ազատության բաղձալի մթնոլորտին մեջ աշխարհի բոլոր եղբայրացած ժողովուրդին:

րու Բրիտանական կրոնին տեսականն է անիկա, և որուն առաջնորդող միակ լուսավոր ճանապարհը խաչյալ Բրիտանոսին վարդապետությունն է, անկասկած, որ եկեղեցիին հավիտենականությունն հիմերը կզենե:

Ընթերցումը Վեհին քարոզին, իր լավատես ոգիով և հեռահայաց իմաստությունամբ, մեզ խորհիլ պիտի տա պահ մը մեր արտասահմանյան փոթորկալից կյանքին վրա, միաժամանակ մեզ լիացնելով հույսովը վերջնական փրկության մեր հոգիին և մարմնին, մեր ամբողջական գոյության ուրիշ խոսքով: Փոթորկներուն դիմաց, նախախնամության բարի սահմանումով, ան-

մար կեցած է հայուն հավատքին կանթեղը, իբրև փարոս, լի արցունքովը Ս. Լուսավորչին Արագածի բարձունքին՝ որուն ուղղած մեր նավածքները, մեր բազումները պիտի զորանան մեր հոգնաբեկ նավարկումներուն մեջ, ու պիտի գոտեպնդվի կամքը, հույսով ու հավատքով պիտի ամրանա հոգին և վերջնական հաղթանակին համար, որ իրականացումն է մեր ժողովուրդի դարերով փայփայած և արյան ի գին պաշտպանած երազներուն:

ԲԱՐԳՆԵՆ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԱՊԱՏՅԱՆ
(Բուենոս-Այրես, «ՀԱՅ ԿԵԴՐՈՆ»
ամսագիր, դեկտեմբեր, 1960 թ.):

ԿԱՀԻՐՈՒՄ ԿԿԱՌՈՒՅՎԻ ԲԵՅՆ-ԷԼ-ՍՈՒՐԵՅՆԻ ՀԱՅՈՑ ՄԱՏՈՒՌԸ

Եգիպտոսի հայոց բարեխնամ առաջնորդ գերաշնորհ Ս. Մամբրե արքեպիսկոպոս Սիրունյանը, պաշտոնական մի հաղորդագրության մեջ, հայտնում է, որ Եգիպտոսի կառավարության 19 նոյեմբեր 1960 թվակիր պաշտոնագրով արտոնություն է տրվել Կահիրեում, Բեյն-Էլ-Սուրեյնի հայոց նախկին Ս. Աստվածածին եկեղեցու տեղը կառուցել

մի նոր մատուռ, «մեկ դարե ավելի մեր ժողովուրդին իբրև աղոթատեղի ծառայող նախկին Ս. Աստվածածին եկեղեցիին տեղին վրա, որուն կամարներուն տակ պիտի շարունակեն հանգչիլ Եգիպտոսի առաջին բազմաշխատ առաջնորդին՝ Գաբրիել սրբազան եպիսկոպոս Մարաշցիի նշխարները»:

ՊԵՐԻՍՏԵՐԻԻ (Ա.ԹԵՆՔ) Ս. ԱՍՏՎԱՍՏՄԻՆ ԵԿԵԼԵՑՈՒ ՎԵՐԱԲԱՑՈՒՄԸ

Հունաստանի հայոց թեմական խորհուրդը, Վեհափառ Հայրապետին ուղղված իր 22 հունվար թվակիր պաշտոնական գրության մեջ հայտնում էր, որ Պերիստերիի (Աթենք) հա-

յոց Ս. Աստվածածին եկեղեցին վերադարձվել է Աթենքի հայոց եկեղեցու օրինավոր իշխանության և Ս. Էջմիածնի հավատարիմ ժողովրդին:

ԳԵՐԱՇԵՆՈՐՀ Ս. ՄԱՄԲՐԵ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԳԱԼՅԱՅԱՆԻ Ի ՊԱՏԻՎ ՀԱՐԵԼՅԱՆԱԿԱՆ ԶԱՇԿԵՐՈՒՅԹ-ՀԱՆԴԵՍ

Եպիսկոպոսական ձեռնադրության 25-ամյակին և զոկտոր աստվածաբանության պատվակալ տիտղոսի ստացման առթիվ, գերաշնորհ Ս. Մամբրե սրբազան արքեպիսկոպոս Գալթայանին ի պատիվ հոկտեմբեր 23, կիրակի երեկո ժամը 6-ին սարքվեցավ շքեղ ճաշկերույթ-հանդես մը, Նյու-Յորքի Ստադլեր-Հիլտոն Հոթելի Կոնդ Բոլրում սրահին մեջ:

Ճաշկերույթ-հանդեսը, որ կվայելեր առաջնորդ գերաշնորհ Ս. Սիրոն արքեպիսկոպոս Մանուկյանի նախագահությամբ, կազմակերպված էր ծանոթ պատվական ազգայիններու կողմից, ատենապետությամբ տիար Ալբերտ Մարտիրոսյանի:

Ընթերցող սկսավ Ամերիկյան Ազգային Հիմնով, զոր երգեց տիար Եղվարդ Գառնիկյան, և օրհնությամբ թեմակալ սրբազան հոր:

Հավարտ ճաշի, տիար Ալբերտ Մարտիրոսյան գեղեցիկ ուղերձով բացավ հանդեսը, զոր ձեռնհասորեն վարեց հարգված փաստաբան տիար Տիգրան Սմարյանը:

Խնամքով պատրաստված ելույթներով հորելյար սրբազանի ձիրքերն ու գործերը դրվատեցին առաջնորդ գերաշնորհ Ս. Սիրոն արքեպիսկոպոս Մանուկյան, արժանապատիվ Ս. Բաբգեն քահանա Մաքսուտյան, արժանապատիվ Ս. Մամբրե քահանա Գուգույան, վերապատվելի Ա. Ա. Պետիկյան, կանոնիկոս Ուեստ, որ միանգամայն կարգաց Սթեյֆ եպիսկոպոսի ուղերձը, անոր բացակայության հետևանքով, ղոկտ. Փայլածու Կուտյան-Հերյան, տիար Սուրեն Մանվելյան և Լոդ Շահբաղյան:

Բարեբաստիկ այս առիթով Մամբրե սրբազան ստացավ բազմաթիվ խնդակցական և շնորհավորական հեռագրեր և նամակներ պաշտոնական անձերի և բարեկամների: Վեհափառ Հայրապետը իր շնորհավորական հեռագրին մեջ գրած էր.

«Ձերմ սրտով կշնորհավորեմք Ձեզ, սիրելի՛ Մրբազան Եղվարդ, և Ս. Էջմիածնեմ կեղեմք Ձեզ Մեր սիրո ողջույնը և օրհնությունը, զնախառնելով Ձեր ազնիվ ու աճ-

նվեր բազմամյա ծառայությունը Եկեղեցիին և հավատարմությունը Մայր Աթոռին:

Ողջ լեռով, գորացյալ Սուրբ Հոգով»:

Իրենց մենեթներով հանդեսին փայլ տվին շնորհալի երգչուհի երեցկին Մայրենի Տոնիկյան և սիրված երգիչ Մարտիրոս Քյոշեյան, դաշնակի ընկերակցությամբ տիկին Ալիս Պալայանի: Տիկին Արտեմիա Տարսոն կարգաց պատշաճ բանաստեղծություն մը:

Ամենն հետո, հոտնկայս, խանդավառ ծափերու մեջ Մամբրե սրբազան շնորհակալություն հայտանեց ներկաներուն, հորել-

յանական հանձնախումբին, խոսողներուն, երգողներուն և մամուլին, զինքն ու իրմով Հայաստանյայց Եկեղեցին պատված ըլլալուն համար:

Ներկաներու զվարթ տրամադրությանց ներքե, ճաշկերույթ-հանդեսը վերջ գտավ Տերունական աղոթքի երգեցողությամբ և առաջնորդ սրբազան հոր աղոթքով, երեկոյան ժամը 11.30-ին:

ՄՅՈՒՌՈՆ ԾԱՅՐԱԳՈՒՅՆ ՎՐԴ. ԿՌՃԻԿՅԱՆ
(Նյու-Յորք, «ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆ ՆԿՆՂՆՅՈՒՆ»
ղեկամբեր, 1960 թ.):

ԴԵՐԵՆԻԿ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՓՈԼԱՏՅԱՆ ՎԵՐԱՏԵՍՈՒՉ ԵԹՈՎՊԱԿԱՆ ԱՍՏՎԱԾԱՐԱՆԱԿԱՆ ԿՈՆԵՋԻՆ

Եթովպական աստվածաբանական հաստատությունը հիմնված է տարիներ առաջ: Այս հաստատությունը ունի իր նախակրթարանի, երկրորդական վարժարանի և կրոնուսույց-ուսուցչանոցի բաժինը, շուրջ 500 աշակերտներով: Իր հասցուցած ուսուցիչներով ան մեծապես սատարած է արդի եթովպիո հառաջդիմության:

Հայկե Սելասիե կայսրը և եթովպական եկեղեցվո իշխանավորները գաղափարը ունեցան այս հաստատությունը բարձրացնելու կրոնական համալսարանի մը մակարդակին, այսպիսով դայն դարձնելով կեդրոնը Ուղղափառ Միաբնակ եկեղեցիին:

րուն: Չորս տարվան դասընթացքի մը վերջ շրջանավարտները պիտի ստանան Պսակավոր Աստվածաբանության տիտղոսը:

Ահա այս համալսարանին վերատեսչությունը և իր հարակից հաստատություններուն նախագահությունը ստանձնելու համար է, որ հրավիրվեցավ Դերենիկ սրբազան, բարեհաճ թույլտվությամբ Կիլիկյան միաբանության պետ ամենապատիվ Խաղարեպիսկոպոս Աջապահյանի:

Այս իրողության մեջ վերստին արտահայտություն կգտնե Հայ և եթովպական եկեղեցիներուն միջև գոյություն ունեցող պատմական սերտ հարաբերությունը:

ՀԱՆԳԻՒՍ ԱՐԺԱՆԱՊԱՏԻՎ Տ. ՍԱՀԱԿ ՔԱՀԱՆԱ ԱՅՎԱԶՅԱՆԻ

Հունվարի 26-ին ի Տեր հանգյալ Բոմբեյի հայոց հոգևոր հովիվ արժանապատիվ Տ. Սահակ քահանա Այվազյանը:

Հանգուցյալը ծնվել էր Իրանի Ղաբզուն գյուղում 1892 թվականին և իր կրթությունն ստացել նոր-Ջուղայի ազգային քանանյան դպրոցում: Երկար տարիներ նա զբաղվել էր ուսուցչությամբ:

1920 թվականին քահանա է ձեռնադրվել նոր-Ջուղայի Ամենափրկիչ վանքում, Տ. Սահակ արքեպիսկոպոս Այվազյանի ձեռքով: Հանգուցյալը քահանայագործել է նախ իր ծննդավայրում, ապա Իրանի հայկա-

կան գյուղերում: Նրա պաշտոնավարության վերջին կայանն է լինում Բոմբեյը:

Հանգուցյալը 40 տարի ծառայել է իր եկեղեցուն և ժողովրդին, թե՛ Իրանի և թե՛ Հնդկաստանի հայ համայնքներում: 1958 թվականին, մատուցած ծառայությունների համար, Վեհափառ Հայրապետի կողմից պարգևատրվել է քահանայական լանջախաչով:

Հանգուցյալի վերջին օժոմն ու թաղման կարգը կատարել է Հնդկաստանի և հեռավոր Արևելքի թեմի Հայրապետական պատվիրակ և առաջնորդ գերաշնորհ Տ. Ասողիկ եպիսկոպոս Ղազարյանը, մասնակցությամբ Տ. Պողոս քահանա Պետրոսյանի:

Հանգի՛ստ նրա հոգուն և աճյունին:

